

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie I., ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vydáva podľa § 37 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom do 31. 03. 2024 a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO
5539/2024-11.1.1/mo
(48720/2024, int. 48721/2024)

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

KOVOHUTY, a. s.

2. Identifikačné číslo

36 200 867

3. Sídlo

ul. 29. augusta 586, 053 42 Krompachy

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Diverzifikácia surovinových zdrojov

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti „Diverzifikácia surovinových zdrojov“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“), zameranej na recykláciu odpadov s obsahom medi, je vytvorenie vhodných skladových, ako aj technologických a technických podmienok na nakladanie s novými druhmi odpadov.

3. Užívateľ

KOVOHUTY, a. s., ul. 29. augusta 586, 053 42 Krompachy (ďalej len „navrhovateľ“).

4. Umiestnenie

Kraj: Košický
Okres: Spišská Nová Ves
Obec: Krompachy
Katastrálne územie: Krompachy

Parcelné čísla KNC: 1715/55, 1715/54, 1715/70, 1715/49, 1715/48

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v priemyselnom areáli v prevádzke navrhovateľa.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začiatok výstavby, úprava manipulačných a skladových priestorov, je plánovaný v 3.Q/2024. Ukončenie výstavby, rekonštrukcia a úprava podláh, má byť v 1.Q/2025. Začiatok prevádzky navrhovateľ plánuje až po ukončení rozostavaných environmentálnych projektov zameraných na ochranu vôd a ochranu ovzdušia, ktoré boli v čase vypracovania správy o hodnotení v skúšobnej prevádzke.

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Súčasným výrobným programom podniku navrhovateľa je pyrometalurgická výroba medi čistoty 90 – 99 % z druhotných surovín s obsahom medi, s projektovanou ročnou kapacitou výroby 130 000 t medených anód.

Prevádzka navrhovateľa, ktorá bola uvedená do užívania v roku 1962, je umiestnená v priemyselnom areáli ohraničenom zo západnej strany riekou Hornád a z východnej strany železničnou traťou a zastavaným územím mesta Krompachy vo vzdialenosti cca 150 - 200 m.

Hlavným výrobným programom navrhovateľa je recyklácia odpadov s obsahom medi, za účelom získavania finálneho výrobku umiestniteľného na trhu a to medených anód. Podľa prílohy č. 1 k zákonu č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) ide o činnosť R4 - Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín. Nová činnosť v oblasti recyklácie nebezpečných odpadov plynulo nadviaže na jestvujúce hlavné a obslužné činnosti navrhovateľa bez významnej zmeny.

Výrobný program prevádzky navrhovateľa sa navrhovanou činnosťou oproti súčasnému stavu nezmení. Navrhovanou činnosťou nedôjde k zvýšeniu kapacít jednotlivých výrobných agregátov/pecí ani prahových kapacít v zmysle vydaného integrovaného povolenia podľa zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov č. 85/16-OIPK/2006-Mi/570730105 zo dňa 31. 03. 2006 v znení 43 zmien.

Navrhovanou činnosťou dôjde k vytvoreniu vhodných podmienok na nakladanie s nebezpečnými odpadmi činnosťou R13, R12 a R4 podľa prílohy č. 1 k zákonu o odpadoch.

Navrhovaná činnosť nadviaže na jestvujúci spôsob nakladania s ostatnými druhmi odpadov. Rozdielom oproti súčasnému stavu bude spôsob manipulácie s nebezpečným odpadom (ďalej len „NO“) a to podľa charakteru a nebezpečných vlastností príslušnej dodávky odpadu, vrátane povinnej sprievodnej dokumentácie. Samotná prevádzka bude prispôbena a upravená pre správne skladovanie a zhodnocovanie nebezpečných odpadov v súlade s legislatívnymi požiadavkami a Referenčným dokumentom o najlepších dostupných technikách pre neželezné kovy (VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2016/1032 z 13. júna 2016, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre odvetvie výroby neželezných kovov).

V rámci priemyselného areálu navrhovateľa budú upravené jestvujúce skladové priestory tak, aby plne vyhovovali potrebám skladovania nebezpečných odpadov v súlade s jednotlivými BAT a legislatívou Slovenskej republiky. Opravy a modernizácia technologických liniek, jednotlivých agregátov, spôsob odsávania emisií a čistenie odpadových vôd budú realizované aj pre potreby nakladania s vybranými druhmi nebezpečných odpadov. Prebiehajúce a zrealizované ekologické projekty sú zamerané na zmiernenie negatívnych vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravia obyvateľstva pri nakladaní s odpadmi.

V súčasnosti prebieha realizácia environmentálnych projektov za účelom efektívneho čistenia spalín z vybraných zdrojov znečisťovania ovzdušia, čistenia odpadových vôd (priemyselné odpadové vody a vody z povrchového odtoku) a skladovania vstupných surovín v súlade so závermi o najlepších dostupných technikách (BAT) pre odvetvie výroby neželezných kovov. Modernizácia prevádzky navrhovanou činnosťou „Diverzifikácia surovinových zdrojov“, dodržaním najlepších dostupných techník, technologických postupov a zároveň vybudovaním environmentálnych projektov môže prispieť k zníženiu znečisťovania priemyselnej zóny v Krompachoch a k zlepšeniu životného prostredia v okolí.

Navrhované riešenie musí spĺňať:

I - VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2016/1032 z 13. júna 2016, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre odvetvie výroby neželezných kovov.

II - VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2018/1147 z 10. augusta 2018, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pri spracovaní odpadu.

III - Referenčný dokument o najlepších dostupných technikách pri obmedzovaní emisií zo skladovania, január 2005.

Predpokladaná kapacita zariadenia na zhodnocovanie odpadov má byť:

- cca 10 000 t odpadov kategórie nebezpečný (ďalej len „N“) činnosťou R4 - Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín a
- cca 10 000 t odpadov kategórie N činnosťou R12 - Úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11

Po odvážení prijímaného odpadu do zariadenia sa skontroluje kompletnosť a správnosť požadovaných dokladov, vykoná sa vizuálna kontrola dodávky odpadu s cieľom overiť deklarované údaje o pôvode, vlastnostiach a zložení odpadu a v prípade nebezpečného odpadu aj podľa príslušných protokolov z analytickej kontroly nebezpečných odpadov v zmysle § 5 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Súčasťou dodávky je vyplnené tlačivo (Sprievodný list nebezpečných odpadov) podľa prílohy č. 12 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 366/2015 Z. z. o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti. Navrhovanou činnosťou sa nepredpokladá úplná zmena postupu v procese vykonania analýzy vzoriek (ostatného alebo nebezpečného odpadu) oproti súčasnému stavu. Zmenou je samozrejme odlišnosť postupu manipulácie so vzorkou NO (v zmysle karty bezpečnostných údajov, resp. v zmysle odporúčaní od pôvodcu odpadu) a to, napr. aplikované osobné ochranné pracovné prostriedky (OOPP) vyššej triedy účinnosti, špecifická vzorkovacia aparátúra pre NO.

Pre nakladanie s NO sa zrealizujú úpravy na skladovacích a manipulačných plochách v súlade s platnou legislatívou. Podstatné a zároveň nevyhnutné úpravy jestvujúcich manipulačných a skladovacích plôch pre manipuláciu s nebezpečnými odpadmi v závode v súlade s BAT technikami:

- vytvorenie uzavretých samostatných priestorov na skladovanie a manipuláciu so zabalenými surovinami,

- pri skladovaní a manipulácii s „mokrou“ surovinou vytvoriť uzatvorený priestor s dvojitém dnom alebo nepriepustným povrchom a zachytené kvapaliny zhromažďovať v nádržkách a
- pri miestach skladovania zadržiavať a zhromažďovať zrážkovú vodu s jej následným použitím na oplach.

Návrhy úprav (podstatné, podmienené a vedľajšie) sa týkajú inžinierskych konštrukcií a stavebných objektov:

- Sklad vstupných surovín(Low Grade)
- Sklad surovín BOX 3 MIXY (vyčlenená plocha pred šachtovou pecou)
- Vyčlenená časť haly briketizácie
- Vnútroareálové komunikácie

Výber miest navrhovaných úprav pre skladovanie suroviny rešpektuje najlepšiu dostupnú techniku BAT4 - optimalizované miesto uskladnenia – uskladňovanie čo najďalej od vodných tokov.

Úprava odpadov pred zhodnotením

- lisovanie v hale briketizácie

Úprava odpadov lisovaním, ako nová činnosť, bude využívaná v prípade, ak odpady budú obsahovať kvapalnú zložku (napr. emulzia, olej, ropné produkty). Zo suroviny by bola jednak vo vysokej miere odstránená kvapalná zložka, zároveň by sa zlepšil spôsob manipulácie s upravenou teda kompaktnjšou surovinou, v neposlednom rade má zlisovaná surovina dopad na efektivitu prepravy. Takto upravený zlisovaný odpad, ktorý by vykazoval minimálne výluhy by mohol byť len po dobu nevyhnutnú uložený na upravenej vonkajšej ploche určenej na prípravu vsádzky na tzv. BOX 3 MIXY resp. na vyčlenenej ploche v hale briketizácie. Plochy budú technicky upravené v súlade so závermi BAT.

Úprava prachových odpadov na jestvujúcej briketizačnej linke

Pre účely nakladania s NO bude v hale homogenizácie vytvorený priestor s dostatočnou kapacitou na dočasné uloženie NO (najmä prachového charakteru). Všetky zariadenia, ktoré sa používajú pre ostatné odpady, budú využívané aj pre NO, s tým že podľa predpokladaných objemov NO sa predpokladá kampaňovitý režim výroby brikiet, t. j. výroba brikiet z NO sa bude realizovať po zabezpečení potrebného množstva pre danú briketovacu kampaň.

Vo výrobnej hale briketizácie budú na existujúcej briketovacej a paletovacej linke vyrábané briкеты v zmysle požadovanej kvality určeným postupom.

Pri manipulácii s NO odpadmi bude briketizačná linka odsávaná do vonkajšieho priestoru. Prachový materiál - odpady kategórie N, budú uložené len v big-bagoch, kartónoch, sudoch vo vytvorenom priestore prvej haly v krytom sklade surovín, keďže platí podmienka aby sa nebezpečné odpady nemiešali s ostatnými odpadmi až do momentu úpravy/spracovania do formy brikiet. Postup manipulácie s NO bude prispôbený s ohľadom na jeho nebezpečné vlastnosti a to napr. špecifická manipulačná technika pre NO, aplikovanie OOPP vyššej triedy účinnosti, a pod. S prachovými odpadmi sa nebude voľne manipulovať. Materiál je následne upravovaný na homogenizačnej linke bez zmeny oproti úprave/spracovaniu odpadov kategórie ostatný (ďalej len „O“).

Briketizačná linka a postup úpravy prachových odpadov kategórie N nebude navrhovanou činnosťou dotknutá.

Materiálová bilancia – bez zmeny:

- cca 55 % budú tvoriť prachové odpady s obsahom Cu kategórie O
- 15 až 20 % koksový prach - 10 až 20 % pojivá (z toho 10 – 20% budú odpady kategórie O)
- 5 až 10 % iné troskotvorné prímеси (CaO, SiO₂, Fe)

Pre odpady kategórie O:

- 85 % tvoria prachové materiály (odpady) s obsahom Cu kategórie O
- 15 % poživá

Pre odpady kategórie N:

- 85 % budú tvoriť prachové odpady s obsahom Cu kategórie O/N
- 15 % poživá

Zloženie briketačného mixu bude upresnené na základe vykonanej chemickej analýzy vstupných materiálov (prachových odpadov s obsahom Cu kategórie O a N) - so zohľadnením dostupnosti a vhodnosti použitia týchto materiálov a zabezpečenie požadovaného minimálneho obsahu Cu a maximálne prípustného obsahu nežiadúcich prvkov a dosiahnutie požadovanej kvality vyrobených brikiet.

Zoznam druhov vstupných „prachových odpadov“ s obsahom Cu, zaradených podľa Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Katalóg odpadov“) ktoré budú spracovávané v hale briketizácie do formy brikiet:

- 06 03 15 oxidy kovov obsahujúce ťažké kovy - N
- 06 03 16 oxidy kovov iné ako uvedené v 06 03 15 - O
- 06 08 02 odpady obsahujúce nebezpečné chlór-silány - N
- 06 08 99 odpady inak nešpecifikované
- 10 06 03 prach z dymových plynov - N
- 10 08 15 prach z dymových plynov obsahujúci nebezpečné látky - N
- 10 10 09 prach z dymových plynov obsahujúci nebezpečné látky - N
- 11 02 05 odpady z procesov hydrometalurgie medi obsahujúce nebezpečné látky - N
- 19 10 02 odpad z neželezných kovov - O
- 19 10 03 úletová frakcia a prach obsahujúce nebezpečné látky - N
- 19 10 05 iné frakcie obsahujúce nebezpečné látky - N
- 19 12 11 iné odpady vrátane zmiešaných materiálov z mechanického spracovania odpadu obsahujúce nebezpečné látky - N

Doprava surovín, medziproduktov a expedícia výrobkov je zabezpečená kamiónovou a železničnou dopravou. Vývoz výrobkov sa realizuje po železnici s využitím vnútroareálovej vlečky, ktorá kapacitne vyhovuje. Vývoz zabezpečuje 5 až 8 vozňov denne. Vnútorňá doprava závodu je riešená železničnou vlečkou a nakladacími mechanizmami, ktoré sa používajú na obsluhu briketovacieho zariadenia, manipuláciu v skladoch, surovín, prísun materiálu k peci, zavážacieho vozíka pece MEARZ, expedíciu medených anód, obsluhu troskového hospodárstva. Preprava surovín po cestách areálovej siete si vyžaduje doplnenie jednotlivých kanalizačných vpustov o lapače ropných látok (ORL). Zároveň bude potrebné zvýšiť periodicitu čistenia a kropenia dotknutých ciest.

Príprava vsádzky:

Navrhovaná činnosť predpokladá maximálne množstvo vsádzky do Šachtovej pece na báze NO (vo forme brikiet, voľne ložených trosiek a kusového materiálu) na úrovni 10 000 t/rok.

Vsádzku budú tvoriť nebezpečné aj ostatné odpady podľa receptúry. NO bude tvoriť do 10 % vsádzky.

Na ploche upraveného existujúceho materiálového boxu resp. v hale briketizácie bude vyčlenený priestor pre umiestnenie vstupných materiálov na báze NO (brikety, trosky a kusový materiál, a pod..). Skladovacie plochy budú technicky upravené v zmysle záverov o najlepších

dostupných technikách BAT pre odvetvie výroby neželezných kovov a spracovania odpadov. Následný proces spracovania NO bude prevádzkovaný bez zmeny oproti súčasnému stavu.

Spracovanie odpadov – recyklácia:

Hlavným spracovateľským procesom je pyrometalurgia. Proces pyrometalurgie prebieha na 3 výrobných agregátoch

- Šachtová pec (ŠP),
- Konvertory
- Rafinačná pec MAERZ (Anódová AP).

Pyrometalurgiou sú spracovávané materiály s obsahom medi od 5 % do 99 % Cu. V závislosti na obsahu medi a granulometrii sú tieto materiály spracovávané na jednotlivých výrobných agregátoch - šachtová pec 5 – 60 % Cu, konvertory 60 – 85 % Cu a anódová pec nad 90% Cu. Súčasný členenie prevádzky na prevádzkové súbory Základné priemyselné činnosti prevádzky sa vykonávajú v prevádzkových súboroch:

- PS 01 Šachtová pec a konvertory,
- PS 02 Sklopná rafinačná pec,
- PS 04 Výroba tepla a pary a
- PS 05 Drôtovňa.

Technologický postup v jednotlivých zariadeniach môžeme rozdeliť do dvoch stupňov:
I. stupeň: Výroba medi redukčným tavením v šachtovej peci a oxidačnou rafináciou (konvertovaním) na konvertorovú med'

II. stupeň: Pyrometalurgická rafinácia medi a odlievanie medených anód v sklopnej rafinačnej – anódovej peci Maerz. Opravy a modernizácia technologických liniek – jednotlivých agregátov/pecí, spôsob odsávania emisií a čistenie odpadových vôd, ktoré sa týkajú prebiehajúcich a aj už zrealizovaných environmentálnych projektov, budú realizované aj pre potreby nakladania s požadovanými druhmi nebezpečných odpadov.

Zmena nastane pri odsávaní spalín po zrealizovaní projektu „Ekologizácia šachtovej pece a konvertorov“, ktorá je realizovaná pre potreby zosúladenia súčasnej prevádzky s BAT technológiami. Stavby navrhovateľa „Ekologizácia šachtovej pece vrátane periférií a konvertorov – časť Šachtová pec“ a „Ekologizácia šachtovej pece vrátane periférií a konvertorov – časť Konvertory“ sú v súčasnosti už v skúšobnej prevádzke.

Navrhovanou činnosťou sa nepredpokladá zmena v technologickom procese konvertorovania oproti súčasnému stavu výroby Cu blistra z odpadov kategórie O. V navrhovanej činnosti sa neuvažuje s využitím N odpadov vo vsádzke pre Konvertory.

Doplnené nové druhy odpadov, zaradené podľa Katalógu odpadov, ktoré budú zhodnocované v šachtovej peci:

- 06 03 15 oxidy kovov obsahujúce ťažké kovy - N
- 06 03 16 oxidy kovov iné ako uvedené v 06 03 15 - O
- 06 04 05 odpady obsahujúce iné ťažké kovy - N
- 06 08 02 odpady obsahujúce nebezpečné chlór-silány - N
- 06 08 99 odpady inak nešpecifikované
- 10 06 03 prach z dymových plynov - N
- 10 06 06 tuhé odpady z čistenia plynov - N
- 10 06 07 kaly a filtračné koláče z čistenia plynu - N
- 10 06 99 odpady inak nešpecifikované (rafinačná troska, ktorá sa vracia do technologického procesu) - N
- 10 08 10 stery a peny, ktoré sú horľavé alebo ktoré pri styku s vodou uvoľňujú horľavé

- plyny v nebezpečných množstvách - N
- 10 08 11 stery a peny iné ako uvedené v 10 08 10 - O
- 10 08 15 prach z dymových plynov obsahujúci nebezpečné látky - N
- 10 08 17 kaly a filtračné koláče z čistenia dymových plynov obsahujúce nebezpečné látky - N
- 10 09 05 odlievacie jadrá a formy nepoužité na odlievanie obsahujúce nebezpečné látky - N
- 10 09 07 odlievacie jadrá a formy použité na odlievanie obsahujúce nebezpečné látky - N
- 10 10 05 odlievacie jadrá a formy nepoužité na odlievanie obsahujúce nebezpečné látky - N
- 10 10 07 odlievacie jadrá a formy použité na odlievanie obsahujúce nebezpečné látky - N
- 10 10 09 prach z dymových plynov obsahujúci nebezpečné látky - N
- 10 10 11 iné tuhé znečisťujúce látky obsahujúce nebezpečné látky - N
- 11 01 09 kaly a filtračné koláče obsahujúce nebezpečné látky - N
- 11 02 05 odpady z procesov hydrometalurgie medi obsahujúce nebezpečné látky - N
- 11 02 07 iné odpady obsahujúce nebezpečné látky - N
- 12 01 14 kaly z obrábania obsahujúce nebezpečné látky - N
- 12 01 18 kovový kal z brúsenia, honovania a lapovania obsahujúci olej - N
- 15 01 10 obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami - N
- 15 01 11 kovové obaly obsahujúce nebezpečný tuhý pórovitý základný materiál (napríklad azbest) vrátane prázdnych tlakových nádob - N
- 16 01 11 brzdové platničky a obloženie obsahujúce azbest - N
- 16 01 12 brzdové platničky a obloženie iné ako uvedené v 16 01 11 - O
- 16 02 15 nebezpečné časti odstránené z vyradených zariadení - N
- 16 02 16 časti odstránené z vyradených zariadení, iné ako uvedené v 16 02 15 - O
- 16 03 03 anorganické odpady obsahujúce nebezpečné látky - N
- 16 08 02 použité katalyzátory obsahujúce nebezpečné prechodné kovy alebo nebezpečné zlúčeniny prechodných kovov - N
- 16 08 07 použité katalyzátory kontaminované nebezpečnými látkami - N
- 17 04 09 kovový odpad kontaminovaný nebezpečnými látkami - N
- 17 04 10 káble obsahujúce olej, uhoľný decht a iné nebezpečné látky - N
- 19 02 05 kaly z fyzikálno-chemického spracovania obsahujúce nebezpečné látky - N
- 19 02 06 kaly z fyzikálno-chemického spracovania iné ako uvedené v 19 02 05 - O
- 19 10 02 odpad z neželezných kovov - O
- 19 10 03 úletová frakcia a prach obsahujúce nebezpečné látky - N
- 19 10 05 iné frakcie obsahujúce nebezpečné látky - N
- 19 12 11 iné odpady vrátane zmiešaných materiálov z mechanického spracovania odpadu obsahujúce nebezpečné látky - N

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie I. v súčasnosti už len sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie I. (ďalej len „MŽP SR“ alebo „príslušný orgán“), po prerokovaní rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti s navrhovateľom v zmysle § 30 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 31. 03. 2024 (ďalej „zákon“) určilo rozsah hodnotenia listom č. 12030/2023-11.1.1/bk, 84434/2023, 84435/2023-int., 84436/2023-N zo dňa 04. 12. 2023.

Správu o hodnotení navrhovanej činnosti (ďalej len „správa o hodnotení“) podľa prílohy č. 11 k zákonu a na základe rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti vypracovala spoločnosť ENVIRO SERVICES s.r.o. Košice, Ing. Andrea Kiernoszová.

Pre vypracovanie správy o hodnotení boli použité odborné podklady, ktoré sú prílohami správy o hodnotení:

- Hodnotiacia správa na zdravie obyvateľstva (HIA) vypracovaná Ing. Jarmilou Kočišovou, PhD., júl 2023,
- Primerané posúdenie/hodnotenie vplyvu na Natura 2000, OTONYCTERIS s.r.o., január 2023,
- Rozptylová štúdia vypracovaná Ing. Viliamom Carachom, PhD., júl 2023,
- Hluková štúdia „Diverzifikácia surovinových zdrojov“ AUDITOR ,s. r. o. Košice, máj 2023,
- Odpadová štúdia „Diverzifikácia surovinových zdrojov“ vypracovaná Ing. Ivetou Machalovou, júl 2023 a
- Návrh sadových úprav, Ing. Jana Kolibábová, január 2024.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť je podľa prílohy č. 8 k zákonu zaradená do kapitoly č. 9. Infraštruktúra, do položky č. 7. Zneškodňovanie alebo zhodnocovanie nebezpečných odpadov v spaľovniach a zariadeniach na spoluspaľovanie odpadov, alebo úprava, spracovanie a zhodnocovanie nebezpečných odpadov, kde podľa časti A podlieha bez limitu povinnému hodnoteniu. Zároveň je navrhovaná činnosť zaradená aj do položiek:

č. 6. Zhodnocovanie ostatných odpadov okrem zhodnocovania odpadov uvedeného v položkách 5 a 11, zariadenia na úpravu a spracovanie ostatných odpadov, kde podľa časti B od 5 000 t/rok podlieha zisťovaciemu konaniu a

č. 9. Stavby, zariadenia, objekty a priestory na nakladanie s nebezpečnými odpadmi, kde podľa časti B od 10 t/rok podlieha zisťovaciemu konaniu.

Navrhovateľ predložil správu o hodnotení na MŽP SR dňa 25. 02. 2024.

MŽP SR zaslalo správu o hodnotení na zaujatie stanoviska podľa § 33 ods. 1 zákona listom č. 5539/2024-11.1.1/bk, 14920/2024, 14922/2024-int., zo dňa 29. 02. 2024, nasledovným subjektom procesu posudzovania: *dotknutej obci* (mesto Krompachy), *povoľujúcemu orgánu* (Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice, odbor integrovaného povoľovania a kontroly) *rezortnému orgánu* (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia obehového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva a sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor integrovanej prevencie; Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor priemyselnej politiky), *dotknutým orgánom* (Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor starostlivosti o životné prostredie; Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor krízového riadenia; Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií; Okresný úrad Spišská Nová Ves,

odbor pozemkový a lesný Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Spišskej Novej Vsi; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi), dotknutému samosprávnemu kraju (Úrad Košického samosprávneho kraja) a na vyjadrenie aj Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky (sekcii zmeny klímy a ochrany ovzdušia, odbor ochrany ovzdušia; sekcii geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy; sekcii vôd, sekcii ochrany prírody a biodiverzity, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny a sekcii obehového hospodárstva, odboru environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti), Slovenskému vodohospodárskemu podniku š. p., Povodiu Hornádu; Správe národného parku Slovenský raj a Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky.

Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie bolo podľa § 33 ods. 3 zákona zaslané dotknutej obci a účastníkovi konania (Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava) a zároveň správu o hodnotení MŽP SR zaslalo prostredníctvom informácie o zverejnení na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/eia/detail/diverzifikacia-surovinovych-zdrojov->

MŽP SR požiadalo dotknutú obec, aby podľa § 34 ods.1 zákona, informovala o doručení správy o hodnotení verejnosť, a to do troch pracovných dní od doručenia správy o hodnotení a zároveň zverejnila Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie na úradnej tabuli obce a na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a oznámila verejnosti, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a aby označila miesto, kde sa môžu podávať, kde a kedy možno do nej správy o hodnotení nahliadnuť, robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady urobiť z nej kópie.

MŽP SR zároveň požiadalo dotknutú obec, aby v spolupráci s navrhovateľom, do uplynutia doby zverejnenia správy o hodnotení, podľa § 34 ods. 2, zabezpečila verejné prerokovanie navrhovanej činnosti a prizvala naň okrem verejnosti, aj zástupcov príslušného orgánu, rezortného orgánu a dotknutých orgánov.

Súčasne bola dotknutá obec upozornená, že termín a miesto verejného prerokovania navrhovanej činnosti je dotknutá obec povinná, podľa § 34 ods. 3 zákona, oznámiť najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním.

Podľa § 35 ods. 4 zákona, na stanovisko doručené po uplynutí stanovených lehôt, nemuselo MŽP SR prihliadať.

MŽP SR podľa § 33 ods. 2 zákona zverejnilo správu o hodnotení na svojom webovom sídle www.enviroportal.sk dňa 29. 02. 2024.

MŽP SR zároveň požiadalo dotknutú obec, aby v spolupráci s navrhovateľom, podľa § 34 ods. 2 zákona, zabezpečila verejné prerokovanie navrhovanej činnosti. Súčasne bola dotknutá obec upozornená, že termín a miesto verejného prerokovania je dotknutá obec povinná oznámiť najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním a prizvať naň okrem verejnosti aj zástupcov MŽP SR, rezortného orgánu a dotknutých orgánov.

Dotknutá obec, mesto Krompachy zverejnilo informáciu o správe o hodnotení na úradnej tabuli aj na svojom webovom sídle dňa 01. 03. 2024. Verejnosť mohla do dokumentácie správy o hodnotení nahliadnuť na Mestskom úrade v Krompachoch do počas úradných hodín.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti sa uskutočnilo 25. 03. 2024 v zasadacej miestnosti Mestského úradu v Krompachoch.

Termín a miesto verejného prerokovania navrhovanej činnosti oznámila obec verejnosti oznamom zverejneným dňa 07. 03. 2024 a zaslaním pozvánky listom č. 8036/2024 zo dňa 07. 03. 2024, boli prizvané všetky zainteresované subjekty procesu posudzovania.

Podľa prezenčnej listiny sa na verejnom prerokovaní navrhovanej činnosti zúčastnili: dvaja zástupcovia dotknutej obce, traja zástupcovia navrhovateľa, traja zástupcovia spracovateľa správy o hodnotení a štyria zástupcovia dotknutých orgánov.

Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti otvoril primátor Mesta Kropachy Ing. Dárius Dubiňák, ktorý následne odovzdal slovo generálnemu riaditeľovi KOVOHUTY, a. s., Ing. Štefanskému. Ing. Štefanský stručne opísal navrhovanú činnosť, ktorá bude nadväzovať na súčasnú činnosť bez zmeny výrobných kapacít. Navrhovanou činnosťou dôjde k rozšíreniu súčasného zoznamu odpadov o nové druhy odpadov. Pre bližšie odborné vysvetlenie požiadal zástupcov spoločnosti ENVIRO SEVICES s.r.o. – spracovateľa správy o hodnotení. Slova sa ujala Ing. Andrea Kiernoszová, ktorá popísala proces posudzovania navrhovanej činnosti a doplnila informácie, že samotná diverzifikácia surovinných zdrojov súvisí s prebiehajúcimi environmentálnymi projektami a je na ne naviazaná – „Ekologizácia šachtovej pece“ (v tom čase pred vydaním rozhodnutia), nová ČOV (momentálne v skúšobnej prevádzke), „Ekologizácia šachtovej pece – časť konvertory“ (v skúšobnej prevádzke). Ing. Kiernoszová následne otvorila diskusiu. Otázky kladli zástupcovia dotknutých orgánov, Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi (ďalej len „RÚVZ, SNV“) – Ing. Jana Murková, Okresného úradu Spišská Nová Ves, odboru starostlivosti o životné prostredie - Ing. Vladimír Pavlák a dotknutej obce – Ing. Dárius Dubiňák primátor mesta Kropachy. Odpovedali zástupcovia navrhovateľa Ing. Erich Štefanský a Ing. František Ziolkovský a zástupkyňa spracovateľa dokumentácie Ing. Andrea Kiernoszová a Ing. Jana Marcinková zo spoločnosti ENVIRO SEVICES s.r.o.

Otázka Ing. Jana Murková: „Aké konkrétne nebezpečné látky môžu byť súčasťou vsádzky (na vstupe) a aké nebezpečné látky budú následne uvoľnené do jednotlivých zložiek životného prostredia (ovzdušie, voda, pôda), aký to bude mať vplyv na obyvateľov?“

Odpoveď Ing. Andrea Kiernoszová: „K existujúcim druhom odpadov, ktoré budú vstupovať do výrobného procesu, pribudnú odpady podobného charakteru ako doteraz, s rozdielom, že budú mať aj niektorú nebezpečnú vlastnosť (napríklad ekotoxicita). Výstupom musí byť kvalitná anóda, ale stále je to výrobok s obsahom medi.“

Odpoveď Ing. Štefanský: „Odpady kategórie ostatný, ktoré sme v minulosti bežne spracovávali sa preklasifikovaním dostali do kategórie nebezpečných odpadov. Prírodné zdroje medi sa vyčerpávajú, preto je kladený dôraz na spracovanie druhotných surovín. KOVOHUTY sú jediným výrobcom medi z druhotných surovín na Slovensku.“

Otázka Ing. Vladimír Pavlák: „Sú dovážané odpady v červenom zozname?“

Odpoveď Ing. Andrea Kiernoszová: „Odpady, ktoré sú súčasťou výrobného procesu, nie sú uvedené v červenom zozname.“

Otázka Ing. Vladimír Pavlák: „Budú odpady pochádzať z európskej únie? Je táto technológia odskúšaná, používa sa v EÚ?“

Odpoveď Ing. Ziolkovský: „V rámci „Diverzifikácie surovinných zdrojov“ nejde o zmenu používanej technológie, to je súčasťou projektu „Ekologizácia šachtovej pece vrátane periférií a konvektorov“. Každý odpad bude na vstupe analyzovaný, až tak bude postúpený do výrobného procesu, výstup sa nebude meniť, bude stále ten istý, základom je med'. V rámci spracovania nebezpečných odpadov, nebudú spracované odpady, ako napríklad plasty, nebezpečné oleje, ale len odpady s obsahom medi, min. 5%, pretože výstupom z výrobného procesu musí byť medená anóda.“

Odpoveď Ing. Jana Marcinková: „Podotýkame, že podiel nebezpečných odpadov vo vsádzke bude v množstve max. 10%. V rámci „enviropojektov“ bol už v KOVOHUTÁCH vybudovaný SKLAD vstupných surovín, ČOV a Ekologizácia šachtovej pece, vrátane periférií a konvektorov.“

Otázka Ing. Dárius Dubiňák: „Zaujíma ma, či realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zlepšeniu, alebo zhoršeniu kvality životného prostredia pre obyvateľov mesta a okolia? Je to nejako merateľné?“

Odpoveď Ing. Andrea Kiernoszová: „Nie je žiadny predpoklad, že by sa kvalita životného prostredia mala zhoršiť. Všetky opatrenia jednoznačne budú viesť k zlepšeniu kvality životného prostredia. Vplyvom prebiehajúcej modernizácie technológie sa negatívne vplyvy zmiernia a eliminujú na prípustnú mieru, ktorá bude v súlade s platnými predpismi v environmentálnej oblasti, s požiadavkami uvedenými v dokumentoch BREF pre oblasť neželezných kovov a v súlade s BAT – najlepšie dostupné techniky. Všetky merania sa zverejňujú na stránkach spoločnosti KOVOHUTY a. s..“

Otázka Ing. Jana Murková: „Merajú sa furány a dioxíny? Aká situácia je teraz? Čo konkrétne sa meria? Aké sú výsledky? Aká je situácia teraz, sú limity prekračované? (ovzdušie).“

Odpoveď Ing. Ziolkovský: „Áno, boli limity prekročené v minulosti, konkrétne dioxínov. Práve nová technológia má zaručiť dodržiavanie predpísaných limitov. Merania sa budú uskutočňovať na ročnej báze, v roku 2024 bude skúšobná prevádzka. Musíme preukázať, že to funguje, iná možnosť nie je. Investícia do environmentálnych projektov bola 20 miliónov eur.“

Odpoveď Ing. Jana Marcinková: „Technológia na dopaľovanie je momentálne najlepšou dostupnou technológiou, overenou v EÚ, od nemeckého dodávateľa, v súlade s BAT. Európskou komisiou je vydaný BREF dokument, pre oblasť neželezných kovov, ktorý obsahuje odporúčania na BAT technológie, ktoré sú odskúšané a funkčné. V súčasnosti nie je lepšia technológia, ako bude inštalovaná.“

Otázka RÚVZ, SNV: „Doterajšie plnenie limitov pre kovy?“

Odpoveď navrhovateľa: „Limity pre kovy neboli prekračované.“

Otázka RÚVZ, SNV: „Kedy bude kolaudácia šachtovej pece?“

Odpoveď navrhovateľa: „V súčasnosti je stavba tesne pred vydaním povolenia skúšobnej prevádzky, ktorá bude trvať 1 rok a následne sa bude konať kolaudácia.“

Otázka RUVZ, SNV: „Boli merané dioxíny v imisiách?“

Odpoveď ENVIRO SEVICES s.r.o.: „Krompachy spadajú do oblasti riadenia kvality ovzdušia (ORKO). Imisie sú sledované SHMÚ a teda je to otázka skôr na nich.“

Záznam z verejného prerokovania navrhovanej činnosti zapísala v spolupráci s navrhovateľom Ing. Mária Hal'ková, Mesto Krompachy, oddelenie výstavby a životného prostredia. Podpísali ho a vyjadrili súhlas Ing. Dárius Dubiňák – primátor Mesta Krompachy, Ing. Erich Štefanský – generálny riaditeľ a člen predstavenstva KOVOHUTY, a. s. a Ing. František Ziolkovský, výrobný riaditeľ a člen predstavenstva KOVOHUTY, a. s..

Záznam z verejného prerokovania navrhovanej činnosti bol na MŽP SR doručený dňa 05. 04. 2024.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Na MŽP SR boli k správe o hodnotení doručené nasledovné písomné stanoviská, ktoré v skrátenom znení uvádza MŽP SR aj s uvedením vyjadrenia MŽP SR.

Mesto Krompachy (list č. 8889/2024 zo dňa 28. 03. 2024) nemá žiadne pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie sa na vedomie.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor priemyselnej politiky (list č. 67724/2024-3230-130451 zo dňa 20. 03. 2024) ako rezortný orgán si neuplatňuje pripomienky a súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie sa na vedomie.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia obehového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva (list č. 28959/2023 zo dňa 15. 05. 2023) - rezortný orgán nemá k správe o hodnotení žiadne pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie sa na vedomie.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. 5645/2024-6.3., 26193/2024-int., 26195/2024-ext. zo dňa 10. 04. 2024) v záväznom stanovisku súhlasí s navrhovanou činnosťou a uvádza, že sa stotožňuje so závermi primeraného hodnotenia, navrhovaná činnosť nebude predstavovať významný vplyv na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 a nemá žiadne zásadné pripomienky k navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie sa na vedomie.

Úrad Košického samosprávneho kraja, odbor regionálneho rozvoja, referát životného prostredia (list č. 04405/2024/ORRUPaSI-12053 zo dňa 26. 03. 2024) uvádza, že po splnení požiadaviek na minimálny zásah do životného prostredia, za dodržania všetkých limitov v súlade s platnou legislatívou o ochrane vôd, ochrane ovzdušia, ako aj zosúladenia s legislatívou o nakladaní s odpadmi, bezpodmienečnej realizácii opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti na životné prostredie, s navrhovanou činnosťou súhlasí.

Vyjadrenie MŽP SR: Akceptuje sa. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti uvedené v časti VI.3. tohto záverečného stanoviska sú podmienkou jej realizácie.

Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej vodnej správy a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-KE-OSZP2-2024/018776 zo dňa 26. 03. 2024) uvádza, že za úsek štátnej správy ochrany ovzdušia nemá pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie sa na vedomie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi (list č. RÚVZSN/OHŽPaZ/777/2273/2024 zo dňa 08. 03. 2024) uvádza, že v zmysle bodu 2.2.7 rozsahu hodnotenia absentuje v prílohe č. 9 Správy o hodnotení navrhovanej činnosti vyhodnotenie pripomienky zo záväzného stanoviska RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi č. RÚVZSN/OHŽPaZ/1978/6974/2023 zo dňa 25. 09. 2023 v znení: „v zmysle § 98 zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane o zmene a doplnení niektorých zákonov, pri prevádzke zariadenia, určeného na zhromažďovanie alebo spracovanie kovového odpadu (primárne kovového odpadu, kontaminovaného nebezpečnými látkami). Je potrebné prijať opatrenia na vyhľadanie opustených žiaričov alebo rádioaktívnych materiálov (napr. vybaviť prevádzku ručným prenosným detektorom rádioaktívneho žiarenia a i.). V prípade náhodného nálezu opusteného žiariča alebo rádioaktívneho materiálu je potrebné postupovať v zmysle platných všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku radiačnej ochrany (najmä § 97 ods. 1 až 3 a § 98 zákona NR SR č. 87/2018 Z. z)“. Predmetnú pripomienku odporúča doplniť do opatrení z procesu posudzovania.

Vyjadrenie MŽP SR: Akceptuje sa. Na vrhnuté opatrenie je upozornením na dodržiavanie platnej legislatívy. Navrhnuté opatrenie MŽP SR uvádza v časti VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Okresný úrad Spišská Nová Ves, pozemkový a lesný odbor, oddelenie lesného hospodárstva (list č. OU-SN-PLo2-2024/005060-002 zo dňa 04. 03. 2024) ako orgán štátnej správy lesného hospodárstva správu o hodnotení posudzoval z hľadiska možných dopadov navrhovanej činnosti na ochranu lesov vo svojej územnej pôsobnosti. Podľa správy o hodnotení nemá dôjsť k zvýšeniu imisnej záťaže. Na základe toho orgán štátnej správy lesného hospodárstva usudzuje, že nedôjde ani k zvýšeniu imisného zaťaženia lesných porastov

s dopadom na zhoršenie ich zdravotného stavu a odolnosti, nepredpokladá ani iné negatívne dôsledky navrhovanej činnosti na lesy a nemá námietky.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie sa na vedomie.

Slovenský vodohospodársky podnik š.p. Povodie Hornádu, odštepný závod (list č. SVP6260/2024/2 zo dňa 19. 03. 2024) v stanovisku, ktoré má platnosť dva roky, uvádza, že nemá pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie sa na vedomie.

5. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona

Odborný posudok k navrhovanej činnosti podľa § 36 zákona vypracovala Dagmar Várkolyová, zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 544/2011/OEP (ďalej len „spracovateľka posudku“), na základe určenia MŽP SR, listom č. 5539/2024-11.1.1/kb, 29048/2024 zo dňa 22. 04. 2024.

Spracovateľka posudku vypracovala posudok v súlade s § 36 zákona na základe správy o hodnotení činnosti, vlastných poznatkov, konzultácií s navrhovateľom a ním doplnených informácií, zo záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti, doručených písomných stanovísk od účastníkov procesu posudzovania a na základe príslušných právnych a technických noriem.

Spracovateľka posudku uviedla, že správa o hodnotení bola vypracovaná na kvalitnej a odbornej úrovni a nechýbal žiaden dôležitý údaj, ktorý by skresľoval alebo spochybňoval pravosť dokumentácie. Ďalej uviedla, že správa o hodnotení má presnú a logicky usporiadanú štruktúru, ktorá obsahuje súčasný/východiskový stav, predpokladané vplyvy (charakter, rozsah a veľkosť) opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie a že zo získaných výsledkov jednotlivých odborných štúdií a analýz vyplýva, že sa nepredpokladajú také negatívne vplyvy, ktoré by mali za následok významné zhoršenie súčasného stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v záujmovom území, oproti súčasnému stavu, a ktoré by boli prekážkou realizácie navrhovanej činnosti, pri dodržaní všetkých navrhnutých opatrení.

V závere odborného posudku spracovateľka posudku odporúča súhlasiť s navrhovanou činnosťou.

Odborný posudok bol doručený navrhovateľom na MŽP SR dňa 13. 06. 2024.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Vplyvy na obyvateľstvo

Priamo dotknutým obyvateľstvom je obyvateľstvo mesta Krompachy, v ktorého katastrálnom území sa nachádza areál navrhovateľa.

Navrhovaná činnosť je umiestnená v priemyselnom areáli ohraničenom zo západnej strany riekou Hornád a z východnej strany železničnou traťou a zastavaným územím mesta Krompachy vo vzdialenosti 150 až 200 m.

Z Hodnotiacej správy na zdravie obyvateľstva (HIA), ktorá bola podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení, vyplýva, že populácii v blízkom okolí areálu navrhovateľa nehrozí zdravotné poškodenie znečisteným ovzduším. Z hľadiska hygienického sú zdravotné riziká vznikajúce pri emisiách z prevádzky navrhovateľa v danom prípade akceptovateľné. Poškodenie zdravia obyvateľov kontamináciou vody nie je reálne. Poškodenie zdravia dotknutých obyvateľov kontamináciou pôdy a prienikom znečisťujúcich látok, emitovaných z technológie do potravinového reťazca, nie je reálne. Poškodenie zdravia obyvateľov z prevádzky navrhovateľa nadmerným hlukom sa nepredpokladá. Navrhovaná činnosť nie je zdrojom elektromagnetického žiarenia, ani ionizujúceho žiarenia, preto ohrozenie zdravia

dotknutých obyvateľov týmito faktormi nie je reálne. Z hľadiska možných obáv obyvateľov, odporúča spracovateľka štúdie HIA navrhovateľovi komunikáciu s obyvateľmi o činnosti prevádzky o spôsoboch technického zabezpečenia, ktorými sa predchádza negatívnemu ovplyvneniu životného prostredia a následne i zdravia obyvateľov. Neočakávajú sa negatívne sociologické vplyvy. Pre ekonomickú situáciu a ďalší rozvoj regionálneho trhu práce má význam vstup investícií, čo umožňuje úsporu energií a využitie alternatívnych zdrojov.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Horninové prostredie v lokalite navrhovanej činnosti je znečistené v dôsledku predchádzajúcej dlhoročnej činnosti hutníckej výroby. V roku 2015 bol na lokalite (SN (004) / Krompachy - Kovohuty - SK/EZ/SN/897 (Platný stav- register B)) realizovaný podrobný geologický prieskum životného prostredia. Na základe získaných údajov bolo identifikované znečistenie horninového prostredia v pásme prevzdušnenia ťažkými kovmi (As, Cd, Cu, Cr, Ni, Pb, Sb, Zn) a ropnými látkami - NEL-IR, NEL-GC, ďalej v pásme nasýtenia ťažkými kovmi (As, Cd, Cu, Ni, Sb, Zn) a ropnými látkami - NEL-IR, NEL-GC. Podľa analýzy rizika, ktorá je súčasťou záverečnej správy z geologického prieskumu, je aktuálne zdravotné riziko pre arzén v kontaktnej zóne horninového prostredia s ohľadom na vyhodnotenie expozičných scenárov 1 a 2 súvisiace s pohybom osôb na voľne prístupnom priestranstve s identifikovanou kontamináciou zemín v západnej časti lokality a tiež v severovýchodnom susedstve výrobného areálu Kovohuty Krompachy. Súčasťou záverečnej správy z geologického prieskumu, je aj štúdia uskutočniteľnosti, ktorá slúži ako základný podklad na vypracovanie projektu sanácie. Na lokalite prebiehali v rokoch 2016 - 2022 monitorovacie práce.

Vzhľadom na charakter predmetnej činnosti sa kontaminácia horninového podložia cudzorodými látkami dá potenciálne očakávať len v prípade havarijných situácií v podobe úniku napr. používaných pomocných látok a iných znečisťujúcich látok (napr. olejov). Možné riziko predstavuje havarijný únik ropných látok zo stavebných mechanizmov a nákladných automobilov počas rekonštrukčných prác na podlahách a počas dopravy odpadov a surovín do a zo závodu. Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na horninové prostredie, s výnimkou nepredvídateľných havarijných únikov ropných látok pri nesprávnej manipulácii so znečisťujúcimi látkami a nebezpečnými odpadmi resp. pri únikoch znečisťujúcich látok z dopravných prostriedkov. Uvedené vplyvy majú povahu možných rizík spojených s daným typom prevádzky.

Vplyvy na klimatické pomery

Prevádzka navrhovateľa je povinným účastníkom schémy obchodovania s emisnými kvótami EÚ ETS (European Union Emission Trading Scheme) od r. 2011. Podľa prílohy č. 1 zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa prevádzke vykonáva činnosť „Výroba alebo spracovanie neželezných kovov vrátane výroby zliatin, rafinácie, výroby odliatok atď.“, kde sa prevádzkujú spaľovacie jednotky s celkovým menovitým tepelným príkonom (vrátane palív použitých ako redukčné činidlá) väčším ako 20 MW“.

Vypúšťaným skleníkovým plynom je oxid uhličitý (CO₂), ktorý vzniká:

1. pri spaľovaní zemného plynu a koksu,
2. z vápenca v procese výroby Cu v šachtovej a anódovej peci.

Ako účastník schémy obchodovania EÚ ETS plní navrhovateľ povinnosti vyplývajúce z Vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2018/2066 z 19. decembra 2018 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES v znení neskorších predpisov. Má vypracovaný a schválený Plán metodiky monitorovania, Monitorovací plán a každý rok predkladá na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky Správu o emisiách skleníkových plynov a Správu o úrovni činnosti, ktoré

sú overené nezávislým akreditovaným overovacím orgánom. Požiadavky, kladené platnými legislatívnymi predpismi, na účastníkov schémy obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov vytvárajú dostatočný tlak na znižovanie emisií oxidu uhličitého do ovzdušia v prevádzke. Prijaté interné technické opatrenia v oblasti modernizácie technologických procesov pri výrobe anódovej medi v treťom obchodovateľnom období (2013 - 2020), ktoré pokračujú aj vo štvrtom obchodovateľnom období (2021 - 2025) sa prejavili vo výraznom poklese vypusteného množstva emisií CO₂ vzťahnutého na jednotku vyrobenej medi.

V rámci ekologizácie šachtovej pece a konvertorov dôjde prostredníctvom rekuperácie odpadného tepla spalín a dohrevu spaľovacieho vzduchu (vetra) k efektívnejšiemu využitiu odpadového tepla a tým i k zníženiu spotreby fosílnych palív a následnému zníženiu množstva vypúšťaných emisií skleníkových plynov (CO₂) do ovzdušia.

Po realizácii navrhovanej činnosti nedôjde k ovplyvneniu miestnych klimatických pomerov. Navrhovaná činnosť, po zavedení ekologických opatrení, prispeje k ďalšiemu znižovaniu produkcie skleníkových plynov a teda aj k zlepšovaniu globálnych klimatických pomerov.

Vplyvy na ovzdušie

Mesto Krompachy, na základe matematického modelovania, patrí pre rok 2022 do oblasti riadenia kvality ovzdušia. Oblasť riadenia kvality ovzdušia (ORKO) vymedzené na základe matematického modelovania, boli určené ako rizikové oblasti. Mestu Krompachy bol priradený najvyšší rizikový stupeň 3, a teda v predmetnej lokalite bude nevyhnuté prijať opatrenia, ktorým bude dosiahnutá dobrá kvalita ovzdušia. Hlavnými znečisťujúcimi látkami v predmetnej lokalite sú tuhé znečisťujúce látky a benzo(a)pyrén. Na zhoršenej situácii sa podieľajú lokálne kúreniská, ktoré primárne spaľujú tuhé palivá ale aj iné nevhodné palivá čoho výsledkom sú zvýšené koncentrácie BaP, ktorý je indikátorom týchto procesov a súčasne aj orografiou danej oblasti. Ide o údolný systém so zhoršeným rozptylom a častými výskytmi inverzných situácií najmä v zimnom období.

Benzo(a)pyrén (BaP) sa v zóne Košický kraj monitoruje na jednej monitorovacej stanici – Krompachy – SNP. Cieľová hodnota pre benzo(a)pyrén ($1 \text{ ng}\cdot\text{m}^{-3}$) je tu výraznejšie prekračovaná každý rok. V roku 2021 dosiahla hodnotu $2,2 \text{ ng}\cdot\text{m}^{-3}$. Koncentrácie benzo(a)pyrénu zaznamenané počas roku sa vyznačujú charakteristickým výrazným maximom počas zimy, čo svedčí o dominantnom vplyve vykurovania domácností, v spojitosti s horšími rozptylovými podmienkami.

Spoločnosť navrhovateľa sa podieľa na znečistení ovzdušia, avšak z pohľadu príspevku TZL zo zdrojov znečisťovania ovzdušia sú dosahované koncentrácie výrazne pod limitnými hodnotami. Navrhovanými environmentálnymi opatreniami na šachtovej peči a konvertorov dôjde k výraznému zlepšeniu kvality ovzdušia v danej oblasti.

Podkladom na vypracovanie správy o hodnotení bola aj rozptylová štúdia, ktorej autor, Ing. Vilam Carach, PhD., v závere uvádza, že realizáciou navrhovanej činnosti v kontexte prebiehajúcej ekologizácie procesov sa vytvárajú podmienky na celkové zlepšenie súčasnej úrovne kvality ovzdušia.

Významným opatrením, ktoré navrhovateľ vo svojej prevádzke realizuje už v súčasnosti, je investícia do komory na dopaľovanie pre eliminovanie dioxínov a furánov (PCDD/PCDF) a zosúladenie emisných limitov na úrovni $\leq 0,1 \text{ ng I-TEQ/Nm}^3$, čoho súčasťou má byť aj odvádzanie difúzných emisií z výrobných haly a inštalovanie vrecových filtrov.

Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu

Podzemná voda v lokalite navrhovanej činnosti je znečistená v dôsledku predchádzajúcej dlhoročnej činnosti hutníckej výroby. V roku 2015 bo na lokalite (SN (004) / Krompachy - Kovohuty - SK/EZ/SN/897 (Platný stav- register B)) realizovaný podrobný geologický prieskum životného prostredia. V podzemných vodách boli identifikované fluoridy,

chloridy, sulfidy, amónne ióny, ťažké kovy (As, Cd, Cu, Cr, Hg, Ni, Pb, Zn), fenoly, ropné látky - NEL-IR, NEL-GC, EOCl, TOC, chryzén. Na základe identifikácie znečistenia boli vyčlenené dve plochy - západná a východná, na základe ktorých sa postupovalo pri hodnotení rizika. V západnej časti lokality je aktuálne environmentálne riziko pre biologickú kontaktnú zónu, vzhľadom k prítomnosti vysokých koncentrácií arzénu, neboli identifikované environmentálne riziká šírenia podzemnou vodou v zmysle prekročenia zvolených kritérií kvality podzemnej vody vo vybraných referenčných miestach ale bol zistený výskyt voľnej fázy ropných látok na hladine podzemnej vody. Vo východnej časti lokality je aktuálne environmentálne riziko pre biologickú kontaktnú zónu vzhľadom k prítomnosti vysokých koncentrácií medi. Vo východnej časti lokality boli zistené významné environmentálne riziká šírenia podzemnou vodou pre arzén, kadmium, nikel a zinok. U všetkých týchto látok je predpoklad, že svojou migráciou podzemnou vodou negatívne ovplyvnia kvalitu podzemnej vody v smere jej prúdenia na severnom okraji výrobného areálu a tiež na brehu rieky Hornád. Súčasťou záverečnej správy z geologického prieskumu je aj štúdia uskutočniteľnosti, ktorá slúži ako základný podklad na vypracovanie projektu sanácie. Na lokalite prebiehali v rokoch 2016 - 2022 monitorovacie práce. Monitorovacími prácami bolo potvrdené znečistenie podzemnej vody najmä ťažkými kovmi prekračujúce ID, resp. IT kritériá v zmysle smernice Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1/2015-7. Okrem toho boli zistené v podzemnej vode aj zvýšené hodnoty NH_4^+ , Cl^- , EK. Zvýšené koncentrácie As, Cu, Zn, Hg (nad LH limit v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 269/2010) boli zistené vo vzorkách povrchovej vody odoberanej z rieky Hornád. Predpokladá sa, že kvalita povrchových vôd nie je ovplyvňovaná len samotnými Kovohutami, ale aj priemyselnou činnosťou širšieho okolia. Vzhľadom na výsledky je odporúčané lokalitu aj naďalej monitorovať.

Pri realizácii navrhovanej činnosti existuje potenciálne riziko kontaminácie podzemných vôd napr. v prípade poruchy alebo havárie stavebných mechanizmov na nespevnených plochách, kedy môže dôjsť k úniku napr. ropných látok do podzemných vôd. Mieru tohto rizika je možné výrazne znížiť dobrým technickým stavom používaných mechanizmov, dodržiavaním bezpečnostných predpisov a prevádzkových opatrení pre obdobie výstavby.

Stavba „Čistiareň odpadových vôd KOVOHUTY, a.s. Krompachy“ má v súčasnosti povolenie dočasného užívania stavby, ČOV je v skúšobnej prevádzke.

Priemyselnou kanalizáciou zachytávané vody z povrchového odtoku a priemyselné vody sú novou ČOV s chemickým stupňom čistenia upravované tak, aby bolo možné ich vypúšťanie do recipientu vodného toku Hornád v súlade s legislatívnymi predpismi. Zrealizovaním a prevádzkovaním ČOV sa zabezpečí vyčistenie znečistených vôd z povrchového odtoku a priemyselných vôd produkovaných v prevádzke výrobného areálu KOVOHUTY, a.s., Krompachy, čím sa eliminujú negatívne vplyvy na recipient vodného toku Hornád.

Do uvedenia novej ČOV boli priemyselné odpadové vody a vody z povrchového odtoku odvádzané priemyselnou kanalizáciou a vypúšťané do recipienta Hornád výustami č. 1 a 2 bez čistenia.

Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k záberu novej pôdy.

Zraniteľnosť pôd je zvýšená tým, že v katastrálnom území Krompách je výrazne kontaminovaná imisiami kovov (Zn, Pb, Cu, Cd) hlavne po predchádzajúcej činnosti výrobného závodu, ako výsledok ťažobnej, úpravárenskej a spracovateľskej činnosti.

V čase prevádzky je potenciálne riziko priamej kontaminácie pôdy, spojené len s havarijnými, neštandardnými stavmi. Nakoľko však budú všetky upravené prevádzkové priestory navrhovateľa s takýmto rizikom havarijne zabezpečené (napr. nepriepustná podlaha, vyspádovanie, záchytné vane, náter odolný voči chemickým priesakom a pod.), toto riziko sa reálne obmedzuje len na úniky znečisťujúcich látok počas manipulácie a transportu.

Realizácia navrhovanej investície nebude v tejto súvislosti dôvodom vzniku nových rizík. Vzhľadom k charakteru a zabezpečeniu posudzovanej činnosti je potenciálne relevantná len kontaminácia pôd dotknutého územia nepriamo, prostredníctvom plynných emisií.

V rámci navrhovanej činnosti dôjde k zlepšeniu celkovej emisnej a imisnej situácie v okolí, nakoľko budú prevádzkované nové filtračné zariadenia na zdrojoch znečisťovania ovzdušia v rámci ekologizácie ťahtovej pece a konvertorov.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

V súvislosti s navrhovanou činnosťou nie sú očakávané významné nepriaznivé vplyvy na faunu a flóru. Na území určenom na realizáciu navrhovanej činnosti ani v jeho blízkom okolí sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy resp. segmenty významné z hľadiska ochrany prírody. Migračné koridory živočíchov nebudú prípravou ani prevádzkou navrhovanej činnosti dotknuté. Navrhovaná činnosť výrobného závodu neohrozí žiadne vzácne populácie chránených, alebo inak významných druhov organizmov.

Vplyvy na krajinu a scenériu

Vzhľadom k charakteru a umiestneniu navrhovanej investície nie je, v prípade jej nerealizovania, žiadny reálny predpoklad iného využitia dotknutej lokality. V súvislosti s navrhovanou investíciou nevznikne žiadny nový, v území v súčasnosti neprítomný vplyv na iné využitie dotknutého územia (poľnohospodárstvo, priemysel, cestovný ruch), ani sa nepredpokladá významnejší vplyv na väčšinu z nich, s výnimkou pozitívneho dopadu na odpadové hospodárstvo.

Vplyv navrhovanej činnosti na krajinu a jej scenériu je hodnotený ako mierne pozitívny, vzhľadom na návrh sadových úprav a výsadbu zelene v priemyselnom areáli.

Vplyvy na chránené územia

Územie navrhovanej činnosti sa nachádza v prvom stupni ochrany, podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Vplyvy na predmety ochrany biotopov a druhov v území európskeho významu sú uvedené v časti V. tohto záverečného stanoviska. Pri dodržaní opatrení, ktoré MŽP SR uvádza v časti VI.3. tohto záverečného stanoviska, budú nepriaznivé vplyvy zmiernené.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Realizáciou navrhovanej činnosti nebude priamo dotknutý žiaden prvok územného systému ekologickej stability (ÚSES) a v zmysle znenia vyššie uvedeného, nie je v súvislosti s ňou ani predpoklad nepriaznivého nepriameho vplyvu na zdravotný stav ekosystémov niektorého z prvkov ÚSES v dotknutom území, resp. porušenia funkčných väzieb medzi jednotlivými prvkami ÚSES.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Vzhľadom k skutočnosti, že navrhovaná činnosť nie je spojená so zmenou charakteru jestvujúcej činnosti alebo rozšírením areálu navrhovateľa, z hľadiska štruktúry dotknutých sídelných útvarov sa neočakáva žiaden vplyv. Z rovnakého dôvodu nebude dotknutý ani spôsob využívania územia, ktorý je v súlade so schváleným územným plánom dotknutého sídelného útvaru.

Miestna rastlinná a živočíšna poľnohospodárska výroba ani lesné hospodárstvo nebudú vzhľadom k charakteru navrhovanej zmeny priamo dotknuté.

Dopravná infraštruktúra existujúceho prevádzkového areálu nebude pre potreby navrhovanej investície upravená a doplnená.

Žiadne iné vplyvy na urbánny komplex a využívanie územia nie sú známe.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Navrhovaná činnosť nebude mať žiadny vplyv na kultúrne a historické pamiatky.

Vplyvy na archeologické náleziská, na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Navrhovanou činnosťou nepríde k negatívnemu vplyvu navrhovanej činnosti na archeologické ani paleontologické náleziská, ani na významné geologické lokality.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

Realizácia navrhovanej činnosti vzhľadom k jej charakteru nebude mať vplyv na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy, miestne zvyklosti alebo tradície v dotknutom území.

Priestorová syntéza vplyvov činnosti v území

Územie, kde má byť realizovaná navrhovaná činnosť možno označiť ako preťaženú lokalitu, kde sa významne koncentrujú antropogénne aktivity s nepriaznivými účinkami na zdravie obyvateľstva alebo na zložky životného prostredia v podobe prekračovania environmentálnych noriem kvality. Ide o antropogénne zmenenú lokalitu. Dotknuté územie je vizuálne exponované, vzhľadom na odlesnenie krajiny a reliéf.

Kvalita vôd v dotknutom území nepriaznivá. Veľmi negatívne na ňu vplýva znečistenie z poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a automobilová doprava. Hoci sa v poľnohospodárskej výrobe znížila aplikácia agrochemikálií, predsa ich ešte značné množstvo pretrváva v podzemných vodách. Lokalita environmentálnej záťaže SK/EZ/SN/897 Krompachy – KOVOHUTY je rozdelená na viac častí, ktoré je nutné sanovať viacerými sanačnými metódami.

Súčasná úroveň kvality ovzdušia je najmä v parametroch nie je uspokojivá najmä v parametroch PM₁₀ a PM_{2,5}. Za posledné vyhodnotenú obdobie došlo k prekročeniu 24-hod. priemeru PM₁₀ celkovo 26 krát. Uvedené je dôsledkom viacerých faktorov ale najmä veľkým počtom lokálnych kúrenísk, ktoré primárne spaľujú tuhé palivá, prípadne iné nevhodné palivá čoho výsledkom sú zvýšené koncentrácie benzo(a)pyrénu, ktorý je indikátorom týchto procesov a súčasne aj orografiou danej oblasti. Ide o údolný systém so zhoršeným rozptylom a častými výskytmi inverzných situácií, najmä v zimnom období. Uvedené faktory spôsobujú vznik stavov, kedy dochádza ku kumulácii koncentrácií predmetných látok, ktoré vedie k zhoršovaniu kvality ovzdušia, resp. k vzniku stavov prekračovania príslušných limitných hodnôt. Z pohľadu hodnotenia príspevkov emisií TZL zo zdrojov znečisťovania ovzdušia prevádzky navrhovateľa je možné konštatovať, že dosahované koncentračné úrovne sú výrazne pod limitnými hodnotami, často pod tzv. detekčným limitom. Fugitívne zdroje emisií TZL majú lokálny charakter.

Identifikovanými pozitívnymi vplyvmi navrhovanej činnosti sú:

- stabilizácia a rozšírenie možnosti efektívne materiálovo zhodnocovať aj iné záujmové druhy odpadov s obsahom medi,
- šetrenie prírodných a kritických surovín (med' patrí medzi kritické suroviny),
- obmedzovanie množstiev odpadov určených k ich zneškodneniu skládkovaním a
- stabilizácia pracovných miest a súvisiace socioekonomické vplyvy.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Podľa primeraného posúdenia vplyvu na územie Natura 2000, ktoré bolo podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení, bude mať navrhovaná činnosť mierny negatívny vplyv na vybrané a dotknuté ciele a predmety ochrany biotopov a druhov v území európskeho významu SKUEV0928 Stredný tok Hornádu. Pri všeobecnom zhodnotení podľa klasifikácie organizmov bude vplyv navrhovanej činnosti nasledovný:

- Nepriamy vplyv na druhy resp. ich biotopy vydra riečna (*Lutra lutra*), mrena stredomorská (*Barbus meridionalis*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*) a mihul'a (*Eudontomyzon* spp.) v podobe úniky nebezpečných látok pri mimoriadnych, neočakávaných a havarijných situáciách, kde môže dôjsť k zhoršeniu kvality povrchových vôd rieky Hornád;
- Výsledná hodnota pri druhu vydra riečna (*Lutra lutra*) síce prekračuje hodnotu 1 % ale v skutočnosti ide o matematické vyjadrenie pomeru, ktoré môže alebo nemusí nastať, v tomto prípade je vysoko nepravdepodobné, že vplyvom navrhovanej činnosti by došlo k nepriamemu vplyvu na jedného jedinca druhu v podobe mortality, ktorá by súvisela s príjom potravy;
- Nulový vplyv na druhy resp. ich biotopy kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) a mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), nakoľko nedôjde k žiadnemu priamemu alebo nepriamemu zásahu;
- Nulový vplyv na biotopy 3270 Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodium rubri* p.p. a *Bidention* p.p., 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, 91E0* Vřbovo-topoľové nížinné lužné lesy a 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, nakoľko nedôjde k žiadnemu priamemu alebo nepriamemu zásahu.

V rámci regionálnych vplyvov, môžu kumulatívne vplývať na SKUEV0928 Stredný tok Hornádu najmä environmentálne záťaž, ktoré sú evidované v blízkosti navrhovanej činnosti a rekonštrukčné práce na riečnej hati v rkm 99,800 priamo v Krompachoch. Kumulatívny vplyv na regionálnej úrovni sa nedá určite vylúčiť v podobe negatívneho vplyvu priečných vodných stavieb na rieke Hornád ako je predpokladaná výstavba protipovodňových úprav, resp. odberných miest pre malé vodné elektrárne MVE. V súčasnosti sa v samotnom ÚEV nachádza až 11 priečných vodných stavieb. Žiadny z vplyvov na ciele a predmety ochrany SKUEV0928 Stredný tok Hornádu nemá vplyv na samotnú integritu územia európskeho významu. Vplyv na celkovú integritu územia európskeho významu Natura 2000, nachádzajúcich v okolí, nebol identifikovaný.

VI. ROZHODNUTIE VO VECI

1. Záverečné stanovisko

MŽP SR na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona, pri ktorom bol zohľadnený stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, po vyhodnotení predložených stanovísk a pripomienok, výsledku verejného prerokovania navrhovanej činnosti a záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

súhlasí

s realizáciou navrhovanej činnosti za predpokladu dodržania príslušných platných právnych predpisov a splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Platnosť záverečného stanoviska je sedem rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko ne stráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odsúhlasený variant

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona, MŽP SR súhlasí s navrhovanou činnosťou v realizačnom variante, s vytvorením navrhnutých úprav skladových priestorov a technologických a technických podmienok na nakladanie s druhmi odpadov uvedenými v časti II.6. tohto záverečného stanoviska v množstve cca 10 000 t odpadov kategórie nebezpečný činnosťou R4 - Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín a cca 10 000 t odpadov kategórie nebezpečný činnosťou R12 - Úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11.

3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti

1. V rámci projektovej prípravy zabezpečiť podrobný návrh riešenia skladovacích plôch, aby zodpovedal odporúčaniam a podmienkam vyplývajúcim z požiadaviek Záverov o BAT pre neželezné kovy a nakladanie s odpadmi.
2. V projektovej dokumentácii pre stavebné povolenie je potrebné dopracovať technické riešenie navrhovanej činnosti týkajúcej sa skladovania a manipulácie s nebezpečnými odpadmi v súlade so závermi uvedenými vo Vykonávacom rozhodnutí komisie (2016/1032/EU) zo dňa 13. 06. 2016, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EU stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre odvetvie výroby neželezných kovov a vo Vykonávacom rozhodnutí komisie (2018/1147/EU) z 10. 08. 2018, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EU stanovujú závery o najlepších technikách (BAT) pri spracovaní odpadu a požiadavkami Referenčného dokumentu o najlepších dostupných technikách pri obmedzovaní emisií zo skladovania, január 2005.
3. Umiestnenie nových zdrojov hluku (napr. lis) v maximálnej možnej miere riešiť v rámci uzatvorených priestorov stavebných objektov.
4. Zohľadniť potrebu používania odlučovačov ropných látok a tuhých látok na odvodňovanie otvorených vonkajších skladovacích priestorov, ako aj používanie vybetónovaných spevnených plôch s obrubníkmi alebo inými izolačnými zariadeniami/materiálmi na uskladňovanie materiálu, z ktorého sa môže uvoľňovať olej, ako je brúsny kal.
5. Navrhnuť vhodné lisovacie zariadenie na úpravu nebezpečných druhov odpadov za účelom oddelenia tekutej zložky od tuhej zložky.
6. V stavebno-technickom riešení zohľadniť potrebu maximálneho obmedzenia odpadových vôd z manipulačných a skladovacích plôch. Pre nezastrešené manipulačné plochy zabezpečiť aj dostatočnú akumuláciu odpadových vôd (znečistené vody z povrchového odtoku) pre prípad intenzívnych zrážok.
7. S prachovými materiálmi manipulovať v uzavretých stavbách alebo silách na skladovanie materiálov tvoriacich prach, ako sú koncentráty a jemné materiály.
8. Odvod odpadovej vzdušiny z linky briketizácie / priestorov linky na úpravu odpadov/ opatriť vhodným odlučovacím zariadením do vonkajšieho prostredia v súlade s požiadavkami dokumentu BREF pre neželezné kovy.
9. Raz mesačne vykonať čistenie vnútroareálových komunikácií a manipulačných plôch externým zemetacím vozom.
10. Zabezpečiť pravidelné vlhčenie areálu a dopravných vnútroareálových komunikácií vlastným polievacím vozidlom.
11. Počas prepravy prašných materiálov je prepravovaný materiál zakrytý, ak nie je prašnosť obmedzená dostatočnou vlhkosťou prepravovaného materiálu.
12. Udržiavať potrebnú vlhkosť povrchu uskladnených prašných materiálov.

13. Používať strojové a technické vybavenie prispôbené sypanému materiálu, napríklad uzatváracie drapáky, násypné trubice s hlavicom s odsávaním a obmedziť používanie dopravníkov so striasacím mechanizmom okrem uzatvorených priestorov.
14. Vysádzať nové zelené plochy - realizovať navrhnutú výsadbu podľa vypracovaného návrhu.
15. Pri plnení síl prašnými látkami zachytávať vytláčaný vzduch pomocou airbagov alebo ho odvádzať na odprášenie.
16. Vykonávať pravidelnú údržbu používaných strojov a zariadení.
17. Organizáciu práce zamerať na zníženie vibrácií a to obmedzením trvania a úrovne expozície vibráciám na nevyhnutný čas práce.
18. Pri preberaní odpadov overovať aj rádioaktívne žiarenie detektorom rádioaktívneho žiarenia. V prípade náhodného nálezu opusteného žiariča alebo rádioaktívneho materiálu postupovať v zmysle platných právnych predpisov na úseku radiačnej ochrany.

4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Podľa ustanovení § 39 ods. 1 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť, povinný zabezpečiť aj súlad realizovania činnosti s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Podľa ustanovení § 39 ods.2 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť posudzovanú podľa tohto zákona, povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy, ktorá pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti;
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v záverečnom stanovisku a v povolení činnosti;
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení činnosti, ktorej funkciu plnil zámer, so skutočným stavom.

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti a výsledky posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie je potrebné poprojektovú analýzu zamerať na:

- kontrolu evidencie vznikajúcich odpadov,
- dodržanie limitov pre maximálne prípustné určujúce hladiny hluku, v prípade, že by bolo potrebné hlučné stavebné práce realizovať mimo časového rozpätia v pracovných dňoch od 7.00 do 21.00 h a v sobotu od 8.00 do 13.00 h,
- vykonávanie diskontinuálneho merania emisií v intervaloch stanovených povoľovacím orgánom,
- monitorovanie dodržiavania zásad nakladania s odpadom zariadení počas prevádzky, sledovať kvantitu a kvalitu odpadov a porovnať ich s pôvodnými predpokladmi navrhovaného a realizovaného riešenia,
- zabezpečiť pravidelné monitorovanie pracovného prostredia meraním ovzdušia, hlučového zaťaženia a vibrácií v priebehu prevádzkovania zariadenia.
- vykonávať školenia pracovníkov so zameraním na povinnosti vyplývajúce z prevádzkového poriadku a na riešenie havarijných situácií, mimoriadnych stavov a bezpečnosť.

5. Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou

K správe o hodnotení bolo doručených 9 písomných stanovísk od zainteresovaných orgánov štátnej správy. Ani v jednom stanovisku nebol uvedený nesúhlas s navrhovanou činnosťou. Stanoviská doručené k správe o hodnotení boli buď bez pripomienok, podmienené

dodržiavaním platnej legislatívy a realizáciou navrhnutých opatrení v správe o hodnotení, alebo obsahovali podmienky, ktoré MŽP SR akceptovalo a uvádza ich v časti VI.3. tohto záverečného stanoviska.

K správe o hodnotení nebolo doručené žiadne stanovisko verejnosti.

VII. Odôvodnenie záverečného stanoviska

1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť je vypracované podľa § 37 ods. 4 a 5 zákona na základe správy o hodnotení činnosti, stanovísk doručených k navrhovanej činnosti, záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti, odborného posudku vypracovaného podľa § 36 zákona, ako aj na základe skutočností všeobecne známych alebo známych správneho orgánu z jeho úradnej činnosti.

Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska MŽP SR postupovalo podľa ustanovení zákona. MŽP SR dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od zainteresovaných subjektov. V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona bolo doručených 9 písomných stanovísk, z ktorých ani jedno nebolo nesúhlasné. Stanoviská, aj s vyjadrením MŽP SR, sú uvedené v kapitole III. 4. tohto záverečného stanoviska.

Predložená správa o hodnotení, doručené písomné stanoviská, verejné prerokovanie navrhovanej činnosti ani odborný posudok neidentifikovali vplyvy, ktoré by realizáciou navrhovanej činnosti znamenali významné riziko poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia či zdravia, prípadne by znemožňovali realizáciu navrhovanej činnosti. Jestvujúce negatívne vplyvy spojené s prašnosťou, emisiami, hlukom ostanú, ale vplyvom v súčasnosti prebiehajúcej modernizácie technológie, ako aj ďalších navrhovaných opatrení sa tieto negatívne vplyvy zmiernia a eliminujú na prípustnú mieru, ktorá bude v súlade s platnými právnymi predpismi v environmentálnej oblasti. Pre realizáciu navrhovanej činnosti sa využije existujúci areál navrhovateľa, ktorý vykonáva pyrometalurgickú výrobu medi. Pre navrhovanú činnosť budú využité existujúce stavebné objekty, technické zariadenia a zázemie jestvujúcej prevádzky. Zachované budú existujúce zvozové trasy a prístupové komunikácie, manipulačné a skladové plochy, vnútroareálové dopravné trasy v čo najväčšej miere. Navrhovaná činnosť bude nadväzovať na jestvujúcu technológiu s dobudovaním vhodnej technológie na zachytávanie a čistenie spalín a čistenie odpadových vôd. Navrhovaná činnosť umožní zhodnotenie ďalších možných druhov odpadov, prispôbenie sa trhovým podmienkam v oblasti recyklácie medených odpadov a rozvoj hutníckej výroby.

Realizácii navrhovanej činnosti predchádzali environmentálne projekty „Čistiareň odpadových vôd KOVOHUTY, a. s. Krompachy“ a „Ekologizácia šachtovej pece vrátane periférií a konvertorov“ ktoré sú v súčasnosti už v skúšobnej prevádzke. Ich účelom bolo dosiahnutie takých úrovní emisií na zdrojoch znečisťovania ovzdušia v prevádzke navrhovateľa, ktoré budú v súlade so závermi o BAT pre odvetvie výroby neželezných kovov a zabezpečenie vyčistenia znečistených vôd z povrchového odtoku a priemyselných vôd produkovaných v prevádzke navrhovateľa, čím sa eliminujú negatívne vplyvy na recipient vodného toku Hornád.

Navrhovaná činnosť pomáha splniť cieľ Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025, a to zvýšiť množstvo zhodnotených nebezpečných odpadov vyprodukovaných v Slovenskej republike a je v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva.

Navrhovateľ je už dlhodobo na trhu ako výrobca medi a ako spracovateľ odpadov obsahujúcich meď. Realizáciou navrhovanej činnosti má záujem inovovať svoju prevádzku a technológiu a rozšíriť portfólio zhodnocovaných odpadov aj o nebezpečné odpady s obsahom

medi, a tak zabezpečiť získanie suroviny z odpadu, ktorá sa bude ďalej využívať v hospodárstve. Geopolitické zmeny v dodávkach surovín menia logistické toky, a preto je potrebné diverzifikovať logistické a surovinové zdroje vstupujúce do výrobného programu navrhovateľa. Zmodernizovaním, environmentálnym zefektívnením svojej doterajšej činnosti a jej prispôbením, na nové podmienky pre nakladanie s novým sortimentom odpadov, nadviaže na doterajšiu povolenú činnosť, za dodržania ochrany zdravia ľudí a životného prostredia.

MŽP SR zvážilo všetky možné riziká navrhovanej činnosti z hľadiska vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov a dospelo k záveru, že pri dodržaní ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, technologických postupov a opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti, je navrhovaná činnosť v predloženom realizačnom variante, za dodržania opatrení uvedených v časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska, prijateľná z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie a navrhovanú činnosť je možné realizovať. V priebehu procesu posudzovania sa nezistili žiadne skutočnosti, ktoré by po realizácii opatrení uvedených v správe o hodnotení a v tomto záverečnom stanovisku závažným spôsobom ohrozovali niektorú zo zložiek životného prostredia alebo zdravie obyvateľov.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou.

Dotknuté orgány vo svojich stanoviskách s navrhovanou činnosťou súhlasili, odporúčali navrhovanú činnosť realizovať a boli podmienené dodržiavaním platných predpisov. MŽP SR akceptovalo všetky stanoviská. Stanoviská doručené k správe o hodnotení aj s vyjadrením MŽP SR, sú uvedené v časti III. 4. tohto záverečného stanoviska. Požiadavku na overovanie rádioaktívneho žiarenia detektorom rádioaktívneho žiarenia, uvedenú v stanovisku Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi MŽP SR uvádza ako podmienku v časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

MŽP SR listom č. 5539/2024-11.1.1/mo, 42952/2024 zo dňa 17. 06. 2024, podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku, oboznámilo účastníkov konania, že zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie záverečného stanoviska a že majú právo sa s podkladmi na vydanie záverečného stanoviska oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia, vyjadriť pred vydaním záverečného stanoviska, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Možnosť nahliadnúť do spisu nevyužil žiadny účastník konania.

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie I.
RNDr. Milena Okoličányiová

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Ing. Katarína Jankovičová
generálna riaditeľka sekcie

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 12. 07. 2024

IX. Informácia pre povoľujúci orgán o dotknutej verejnosti

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone má záujem na takom konaní.

Dotknutá verejnosť má podľa § 24 ods. 2 zákona postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti zákona a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, ak uplatní postup podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 4 zákona, t. j. prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení podaním odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4, odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti podľa § 30 ods. 6, odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2, alebo podaním odvolania proti záverečnému stanovisku podľa § 24 ods. 3, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z § 14 správneho poriadku.

V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti bola identifikovaná dotknutá verejnosť: Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava.

X. Poučenie o odvolaní

1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 zákona rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku.

Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona právo podať rozklad proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska.

2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie

Rozklad možno podať na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia záverečného stanoviska účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia záverečného stanoviska považuje pätnásty deň zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 7 zákona.

3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom

Toto záverečné stanovisko je preskúmateľné súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Doručuje sa elektronicky:

1. KOVOHUTY, a.s., ul. 29. augusta 586, 053 42 Krompachy
2. Mesto Krompachy, Námestie slobody 1, 053 42 Krompachy
3. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava

Na vedomie elektronicky:

4. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice, odbor integrovaného povoľovania a kontroly, Rumanova 14, 040 53 Košice
5. Úrad Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
6. Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor starostlivosti o životné prostredie (všetky zložky), Markušovská cesta 1, 052 01 Spišská Nová Ves
7. Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor krízového riadenia, Markušovská cesta 1, 052 01 Spišská Nová Ves
8. Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Markušovská cesta 1, 052 01 Spišská Nová Ves
9. Okresný úrad Spišská Nová Ves, pozemkový a lesný odbor, Markušovská cesta 1, 052 01 Spišská Nová Ves
10. Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Komenského 52, 040 01 Košice
11. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Mickiewiczova 6, 052 01 Spišská Nová Ves
12. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Spišskej Novej Vsi, Brezová 30, 052 01 Spišská Nová Ves
13. SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, Povodie Hornádu, odštepny závod, Ďumbierska 14, 041 59 Košice
14. Správa národného parku Slovenský raj, Štefánikovo námestie č. 9, 052 01 Spišská Nová Ves
15. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor priemyselnej politiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava
16. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Limbová 2, 837 52 Bratislava
17. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia obehového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva, TU
18. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, odbor ochrany ovzdušia, TU
19. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy, TU
20. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd, TU
21. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny, TU
22. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia obehového hospodárstva odbor environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti, TU